

GAZETA KORRESPONDENTA WARSZAWSKIEGO Y ZAGRANICZNEGO.

Z WARSZAWY DNIA 17. PAZDZIERNIKA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Londynu d. 30. Września.

Zeszłego piątku była zgromadzona Rada gabinetowa, na której iak zapewniali warunki zawieszenia broni na morzu z *Francją* ułożone, i dla przyjęcia i ratyfikacyi do *Paryża* posłane zostały. Nasz Rząd położył iak slychać między różnemi warunkami tego zawieszenia broni, i ten, aby flotta *Hiszpańska* w *Brest* się znajduiąca, do *Kadix* powróciła, a *Francuzka* rozbroioną została. Nie mają także *Francuzi* w tym przecięgu czasu żadnych posilkow do *Egiptu* i *Malty* posyłać.

Zawczoray gdy niespodziewana przyszła do nas wiadomość, iż *Francuzom* wydane zostały trzy twierdze *Ulm*, *Ingolstadt*, i *Filipsburg*, znowu nowe do *Paryża* posłano depesze. Słowem korespondencya między *Lordem Grenville* i *Ministrem Francuzkim Talleyrand* zawsze się dotąd ciągnła utrzymuje, i nie wątpię tu teraz, iż zawieszenie broni na morzu zostanie do skutku przywiedzione, tym bardziey że w terażniejszy porze roku sama natura zawieszenie takowe podaje, gdy flotta nasza dla pory burzliwej nie może dłużej przed *Brest* bawić, i musi się znowu przez ten czas w żywność opatrzyć. Poitrze oczekujemy już na odpowiedź z *Paryża* względem zawieszenia broni na morzu. Gdy to zupełnie zawarte i ratyfikowane zostanie, na ow czas *P. Tomasz Grenville* wyiedzie do *Lunevillu*, dla znaydowania się na kongressie tamteyszym.

Robią tu teraz zakłady 10 Gwineow przeciw 100, iż zawieszenie broni na morzu w przecięgu tygodnia jednego podpisane zostanie. Papiery krajowe podniosły się w cenie, a w kapitałach publicznych interessa na wielkie summy się robią.

Dla pory burzliwej *Lord St Vincent* na dniu 26 powrócił z okolicy *Brest* do *Torbay* z 17. okrętami liniowemi. 6. Innych okrętow liniowych od flotty jego przypłynęło do *Plymouth* 6 innych krąży jeszcze przy *Ouessant*.

Żółta gorączka grassiuie w *Hawannah*. W *Ameryce Hiszpańskiej* dany był rozkaz 5 tyśięcom ludzi ściągnięcia nad granice poslefiyow *Hiszpańskich*, dla użycia potrzebnych

środkow, z powodu zasłych między *Hiszpanami*, *Indyanami* &c. rozrachow. Z przeznaczoney tu flotty *Zachodnio-Indyjskiej*, jeden korsarz *Francuzki* zajął 6 okrętow.

Wczoray przybył officer morski do kancelaryi lorda *Grenville*, który przywiozł depesze z *Petersburga*. Tuteyszy poseł *Rosyjski P. Lissakewicz* mianowany jest przez Imperatora pełnomocnym ministrem przy dworze *Dukim*, nie wyiedzie jednak ztąd dopoki następcą po nim nie przybędzie. Otrzymał on od swego monarchy podarunek od czterech tyśięcy funtow.

Wczoray cena zboża znowu się u nas podniosła.

Od *Sidneia Smith* z okolicy *Alexandryi* przybyły depesze pod dniem 9 Lipca. *Donofion*, iż posłał do *Kairu* porucznika *Wright* z depeszami do *G. Menou*. *W. Wezyr* ślał z 30 tyśięcami ludzi pod *Jaffą*, i miał znowu naprzód wkraczać, iezeliby poselstwo porucznika *Wright* z propozycyą podaną *Francuzom* do ustąpienia z *Egiptu*, żadnego skutku nie przyniosło. *Kapitan Basza*, który z *Sidnieiem Smith* w dobrej został przyjaźni, znaydował się u niego z wielu officerami swemi na okręcie *Tygrys*. *Sidney* miał tylko dwa okręty wojenne, lecz na dwa inne jeszcze oczekiwał.

Różne okręty od wyprawy, która niedawno z *Deal* wypłynęła, powróciły nazad do portu tego.

Z *Portsmouth* i innych portow morskich oddaleni zostaną teraz wszyscy cudzoziemcy, którzy szczegulnego pozwolenia na bawienie tamże nie będą mogli okazać.

Na urząd nowego lorda Prezydenta na rok przyszły, podani są za kandydatow, terażniejszy lord Prezydent *Combe*, *Sir - William - Staines*, i *Aldermann - Newman*. Wybor nie jest jeszcze skutecznym, lecz lord Prezydent *Combe* miał wczoray największy kresk.

Odebraliśmy tu wiadomość, która dla naszych związkow handlowych z *Chinami* może być bardzo szkodliwa. Jeden *Chinczyk* odcinął kotwicę u okrętu *Angielskiego*, który

inż tym sposobem dwie kotwice utracił, strzelono więc do niego z okrętu i zabito go. Lecz po zdarzeniu takowym powstał na lądzie wielki rozruch, który kazał się lękać zerwania wszelkiego handlu, tak iak to inż zdarzyło się przed 2 laty z podobnegoż przypadku. Kapitan okrętowy wybiegłszy na ląd, był bardzo źle od ludu traktowany, a nawet z sali sądowej wypchnięty, lecz za rozmowieniem się z *Mandarynami*, rzecz ta iakokolwiek zagodzoną została. Dowiadujemy się oprocz tego z *Chin*, iż tam sto tysięcy ludzi umarło z chorob zarazliwych, które wylew zbyteczny rzek *Tay i Hiam* sprawiły.

W czynie zgromadzenia wczorayszego elekcyjnego, terazniejszy Lord Prezydent oświadczył, iż odebrał pismo podpisane przez 87. głosujących obywatelów, w którym ciż żądają zwołania magistratu *in pleno* dla rozważania nad tym, czyby nie należało prosić Króla w pokornym adreksie, aby z powodu drożyzny, niezwłocznie Parlament zwołać raczył. Na mocy więc tego żądania, zwołał on zgromadzenie magistratu na dzień 5. Października. Po oświadczeniu takowym powstały radosne oklaski, które trwały przez kilka minut.

Każda nowa depesza z *Indyów Wschodnich* przynosi nam wiadomość o nowych poruszeniach w rozmaitych naszych powiatach, mianowicie zaś w małych prowincjach w okół *Mysore*, które tytuł niepodległych mają. Iakkolwiek te zdarzenia są małe i nie nie znaczące, wszelako dały powód do umocnienia naszego terytorium.

Ambroży Bennet, który umarł w *Tetbury* w 106tym roku życia swego, był przez 60. lat prostym żołnierzem, i znajdował się za panowania *Anny* na bitwach na lądzie stałym. z *Paryża* dnia 50. Września.

Radzca stanu *Józef Bonaparte* jedzie do *Lunevillu*, iako szef naszej legacji do ułożenia pokoju. Jest on obyczajów uymniających, i wiele tu sobie z poselstwa jego obiecuje.

Wiadomo jest, iż piękne miasto *Luneville* ma w sobie wspaniały i wygodny zamek, w którym niegdyś *Stanisław Leszczyński* Król Polski mieszkał. Pokoje w nim dla obcych posłów inż są przygotowane. Miasto to leży od *Paryża* na mil *fran: 78* od *Strazburga* 25, a od *Wiednia* 90 *Niem:*

Publiczność przeznaczą także na kongres do *Lunevillu* Ob. *Miot*.

Coraz tu bardziej sądzą, iż zawieszenie broni pod przyzwoitemi warunkami z *Anglią* także zawarte zostanie.

Nayznakomitli oficerowie morscy zwołani są teraz do *Paryża* dla ułożenia planu nowej organizacji naszej marynarki, w której mianowicie jednolitość manewrow, i ściśła kar-

ność na każdym okręcie wojennym mają być postanowione. Karność została zupełnie przywrocona od czasu objęcia kommandy w *Brest* przez admirała *Latouche*.

Wielkie wrażenie sprawiło tu porwanie Ob: *Clement de Ris* członka senatu konserwatorów i zaufanego przyjaciela *Sieyesa*, przez uzbrojonych rozbojników z własnej wsi jego pod *Tours* na dniu 25. Ci przymusiwszy go wsiąść do jedney karety, nie wiedzieć gdzie z nim znikneli. Ta okoliczność żadney nie podlega wątpliwości, inne rozmaicie są opowiadane. Podług jednych rabusie zabrali wszystko złoto i fawo z domu jego; podług drugih uwieźli także żonę i syna jego, inni utrzymują, iż żądali za niego znacznego okupu, a inni, iż żądają wypuszczenia na wolność pewney nieznaney osoby. Niektóre Dzienniki wyrażają, iż kareta nazad powróciła, i że młody senatora Rużący, którego rabusie przymusili do towarzyszenia panu swojemu, oznaymili, iż ci pod pewnemi tylko warunkami oddać go zamysłają. Senat konserwatorów z tego powodu zgromadził się nadzwyczajnie na dniu wczorayszym, a minister policyi wszystkich użył środków na wyszukanie złoczyńców. Senat wysłał także Prezydenta swojego do pierwszego Konsula, dla okazania, ile go obchodzi los Obywatela *Clement de Ris* członka swojego.

Lisy z *Bordeaux* donoszą, iż w czasie zatrzymania się floty przewozowej *Angielskiej* w okolicy *Vigo*, jeden okręt *Angielski* od 74 armat i dwa statki przewozowe przez burzę zatopione zostały.

Generał *Clarke*, który ieszcze w roku 1797 należał do negocjacyow, wyjechał do *Lunevillu* dla korespondowania przez telegraf z Rządem naszym.

Z raportu ministra Policyi pokazuje się, iż kawaler *Coigny*, który iako główny wydziału *Angielskiego* agent w więzieniu *Temple* siedział, dla tego tylko na wolność wypuszczonym został, iż nie był podług zwyczajnej formalności aresztowany, lecz żona jego dla własnego swego bezpieczeństwa oddała go do policyi. Zakazano mu odtąd powracać do *Francji*.

Sławny *Nekker* znajduje się na liście kandydatow do Ciała Prawodawczego.

Gdy proklamacya pierwszego Konsula do deputowanych z departamentow względem negocjacyow pokoju i oddania fortec przeczytana została, takie powstały okrzyki radosne, iż zaczęta symfonia dokończoną być nie mogła, i pierwszy Konsul musiał sefssyą odłożyć: zgromadzenie całe udało się potem na pole marsowe, gdzie wyścigi odprowadzały się. Tam widok niezliczo-

nych parasolow dla deszczu rozpiętych, sprawia osobliwsze wrażenie.

Minister wewnętrzny ofiarował w podarunku Ob. *Garnierin* kosztowną fuzyą do polowania z fabryki narodowej.

Obywatel *Boccardi* bywszy Poseł *Liguryjski* otrzymał od pierwszego Konsula w państwie bogatą tabakierę, na której słowa *Od ludu Francuzkiego dnia 7 Vendemiaire*, wielkimi bryllantami są wysadzone.

Thibauudeau Prefekt w *Bordeaux* rozkazał zwłoki sławnego filozofa *Francuzkiego Michala Montaigne*, który na 200 lat przed rewolucyą o prawach człowieka pisał, przenieść z kościoła *Feuillans* do sali monumentow dawnej akademij w *Bordeaux*, a to z największą okazałością w dniu 1. Vendemiaire.

Lord *Holland* ma wkrótce przybyć do *Paryża*, paszporty dla niego już są do *Kolonii* poślane gdzie teraz bawi.

Ponieważ *Anglicy* dla pory roku burzliwej od wielu brzegow naszych odsunąć się musieli, przeto do *Bordeaux* zawinęło znowu 27 okrętów z żywnością.

Uczony *Vertron de Forbonnois* umarł tu w wieku bardzo podeszłym. Był on pierwszym założycielem towarzystwa ekonomistów we *Francyi*, myśli jednak jego z wiekiem terazniejszym nie zgadzały się.

Wkrótce otworzone tu zostanie *Lyceum* nauki prawa. Sławny prawnik *Mirbeck* będzie w nim prezydentem.

Czyniono tu doświadczenie ospy krowiej na dzieciach, i dowiedziono, iż ospa naturalna znowu się na nich przyjęła.

Na rozkaz Konsulow prefekci morsey w każdym porcie mają zawiadować wszystkimi interesami, które niegdyś kommissarze marynarki odbywali.

Dla ułatwienia pracy tyczącej się zachodzących sporow względem kupna dobr narodowych, pierwszy Konsul dodał Radcy Stanu *Regnier* sześciu kolegow.

Odtąd iak Obywatel *Portalis* zasiadł miejsce w radzie stanu, Obywatel *Moreau* z departamentu *Yonne* sprawował interesu kommissarza rządowego przy sądzie do rozpoznawania ważności zdobyczow wyznaczonego. Teraz pierwszy Konsul mianował Obywatela *Durand* kommissarzem rządowym przy tym sądzie. Obywatel *Durand* był tu od departamentu *Mozelli* na uroczystość 1. Vendemiaire poślany.

W *Lugdunie* obchodzona była także z okazałością uroczystość 1. Vendemiaire. Prefekt tamtejszy Obywatel *Ferninac* założył w tym

dnio kamień na wymurowanie kanału, ułatwiającego w mieście komunikacyą.

Berthier przyjęty był w *Madrycie* od dworu, ministra *Urquijo* i ludu licznie w około niego kupiącego się, z szczególnym poważaniem. Król *Hiszpański* gubernatora *Katalonij Don Irquierdo*, ze wszystkich urzędow złożył, rozkazał także pociągnąć do sądu wszystkich szefow wojskowych w *Barcellonie*, za to, iż żadnych przygotowań do obrony portu nie użyli; przez co *Anglicy* obie fregaty *Hiszpańskie Esmeralda i Pax* bez przeszkody zaieli.

Loterya liczbowa ma tu być 3 razy na miesiąc ciągnięta. Oddzielne zaś ciągnięcia mają się odbywać w *Bordeaux, Bruxelli, Lugdunie i Strazburgu*.

Xiężom w departamencie wyższego *Renu* zakazano odbywać wszelkich obrządkow, dla tego, iż nie chcieli złożyć przysięgi wierności dla konstytucyi, chyba pod warunkiem protektacyi przeciw sprzedaży dobr narodowych i wiecznemu emigrantow wygnaniu.

W departamencie *Herault* ścięto jednego oycoboycę podług przepisanej ubioru, był on obleczony w czerwoną koszulę, a na twarzy miał florę czarną.

Deputowani z Departamentow mieli otrzymać zalecenie, aby się nie oddalali z *Paryża* przed dniem 5. Października. Mają oni dać uczęte dla pierwszych władz Rzpłtey.

Minister *Petiet* przyśłał do *Paryża* plan nowej konstytucyi dla Rzpłtey *Cisalpińskiej*. Senat z Prezydentem swoim składać właściwie Rząd będzie. Prezydent proponować ma prawa, tudzież kierować interesami zagranicznymi i wojennymi. Korpus Elektorow z 12. osób złożony, mianować będzie członki Senatu, ciała Prawodawczego i Trybunatu. Ciało Prawodawcze składać się ma z 40. członkow. Trybunat z 5. członkow złożony, będzie przytomnym na sessyach ciała prawodawczego bez zabierania głosu. Ma moc tylko odkazywać wyroki przeciwne konstytucyi.

Nie od rzeczy jest zastanowić się, iż na dniu 1. Vendemiaire nie było w *Paryżu* więcej woyska nad 2500. ludzi, rachując w to gwardye miejskowe. Atoli żadna okoliczność nie mogła bardziey ściągnąć ciekawość publiczną, i zwać liczniejszych tłumow ludu. Przeszło 200. tysięcy widzow zebrało się na amfiteatrach *Marsowego* pola bez najmniejszego przypadku lub przymieszania jednej łzy żalu do radości publicznej. Taż sama spokojność, ten sam porządek zachowany był dniem wprzód na wszystkich Teatrach bez opłaty pootwie-

ranych. Pierwszy Konsul znajdował się w Teatrze Rzpłtey gdzie było zgromadzonych najmniej 15,000 ludzi tak w sali, na kurytarzach, iako i w przyfionkach. W wielu innych kraich przy użyciu większych ostrożności i starań, nie można tak szczęśliwych oglądać skutkow. W Londynie gdzie przeszło 10,000 żołnierzy są zawsze wodwodzieni na zabezpieczenie spokojności publiczney, rozruchy wydarzają się bardzo często, a świeżo burzliwe insurrekcyje nie mało Rząd zatrudniły.

Niektóre Gazety Niemieckie doniosły, iż Generał Menou umarł w Egipcie bądź z zarazy, bądź z zadanej trucizny. Obywatel Bacher sprawujący interesła Rzeczypospolitey Francuzkiej przy Seymie Rzeszy, odebrawszy zlecenie ażeby się uwiadomił o źródle tych nowin, przekonany został, iż ta wieść rozeszła się najprzód po Konstantynopolu, lecz nigdy nie była potwierdzoną, iż późniejsze listy z Jassy nie o tym niedonośli, i nikt w Konstantynopolu nie wierzył tej bayce zmyślonej i roznieśionej przez agentow Angielskich. Honor tego wynalazku zostawić należy tym, którzy w Egipcie opowiadali kontrrewolucyą francuzką, a we Francyi śmierć Generała Bonaparte. Te sposoby powszednieją nieco przez zbyteczne ich używanie, a przez częste powtarzania tyle skutkować będą, iż nawet prawdziwie z tego źródła wyszley, wiara nie będzie dawana.

Dziennik urzędowy ogłasza List od brzegow Bretanij pod dniem 11. Września w następującej osnowie: „Mam honor donieść ci, iż z rozmaitych stron jestem uwiadomiony o zupełnym ustatpieniu Anglikow z Quiberon i Belle-Isle. Dnia wczorayszego pocztą z Isle tutaj przybyła. Poczmistrz i wiele osób z Isle powiedziało mi, iż z dnia 18. na 19. jeden kutter Angielski przybył do ich stanowiska z rozkazem do stojącego tamże okrętu, ażeby popłynął do brzegow Angielskich. Anglicy zabrali z sobą wszystkie naczynia do wody próżne, i pokazali się bardzo wesołemi mówiąc iż jesteśmy w pokoju. i że już na swoją wyspę powroczą. Na szerokości morza przed Isle przechodziły dwa inne kutry szukające rozmaitych dywizyow, ażeby się nazad wrocily. Mówiłem także z ekwipażem jedney szalupy z Belle-Isle, który mnie również zapewnił o całkowitym ustatpieniu Anglikow, dodając, iż brzegi Belle-Isle i Quiberonu były pokryte trupami nieprzyjacielskimi.

Obywatel Garnerin wydał na publiczność opisanie swojej ostatniej i przykrey podróży. Czas był nie pogodny i zapowiadał burzę. Niezważając na to wzniósł się na powietrze, a

wiatr mocny od zachodu pędził go z bystrością po nad polem Marsowym i szkołą wojenną. Jego balon nieustannie się obracał i sznury się plątały. Doszedłszy 4 do 500 sążni, przeciął sznur, i spadał naprzód gwałtownie, a potem wolniej w miarę rozpościerającego się parachuta. Nakoniec dodał, zbliżyłem się nieznacznie ku ziemi i postrzegłem, iż spadłem prosto na ostre kolce jedney ogrodowej kraty, u których moja łódka zachaczywszy się, była zawieszoną w nayoobliwszym sposobie, ponieważ ostre żelaza były tylko o dwa cale od moich pierśi odległe. Winienem szczęściu moje uratowanie od tak bolesnego zgonu. Zonaa Prezydenta senatu konserwatorow raczyła mnie przyjąć do swego powozu, i odwiozła mnie do szkoły wojennej, poszedłem potem do ministra związkow wewnętrznych, który mnie iak najłaskawiej przyjął.

Treść dalszego ciągu mowy Ministra wojennego przy przeniesieniu zwłokow Turenniusza jest następująca: „Do bohaterow należą bohatera popioły. Wołownik na polu bitew poległy, ma prawo zostawać pod strażą wołownikow którzy onego przeżyli, i dzielić z niemi chwałę poświęcone siedlisko, ponieważ chwała jest własnością, której śmierć niewydziera. Oddamy cześć Rządowi, który zastępuje Naród w wywdzięczeniu się ku dawnym jego dobroczyńcom, który się nie lęka światła, iakie geniusz ich rozpostarł, i któremu ich pamiątka nie ma do wyrzucenia. Sława naczelnikom wołowniczego Narodu, którzy się nie obawiają wywoływać cienie Turenniusza! Wielkość każdego bohatera dowodzi się wielkością bohaterow, których przewyższył; podnosi on swoją własną chwałę wystawiając w całej swojej świetności, chwałę największych ludzi, bez obawy ażeby przy nich nie był zgaszonym. Turenniusz żył w tym czasie, gdy przesąd wynosił uroione pierwszeństwa nad naysznakomitsze zasługi, dośkoynność jego zniknęła w pośród zwycięstw, i odtąd nie widziano w nim iak tylko wielkiego człowieka. Francya, Włochy, Niemcy pelne były jego tryumfow, a po zgonie enotom tylko swoim winien był tę tak szacowną pochwałę w ustach wspaniałego przeciwnika, również wielkiego męża Montecuculli: Umarł ten człowiek, który był zaszczytem człowieka. Nie będę powtarzał tego, czego nas jeszcze w dzieciństwie nauczyła historia o dziełach Turenniusza, o szczegułach jego wojennego a tym ciekawszego prywatnego życia; Są tacy ludzie, których wymowione imie, jest dośfateczną pochwałą. Imie bohaterow jest nakształt siedliska, które wszystkie ich życia

okoliczności w jednym zamyka obrębie; nadaie zmyślom mocniejsze wzruszenie, a fer-
cu tkliwszą do cnoty podniecie, samo o-
powiadanie czynow, które im nieśmiertelną
ziednały sławę. Jakież chwalebniejsze nazwi-
sko przydać potrafię do nazwiska oycy, które
Turenniusowi za jego życia wdzięczni nadali
żołnierze? *Turennius* sława na polach *Sulz-*
bach, dowodzi *Francuzom*, pewien swoich
rozporządzeń, i pewien zwycięstwa,
trafiony kulą *Turennius* ginie. Natychmiast
zaufanie i nadzieia znikają: *Francya* pokry-
wa się żałobą, sam nieprzyjaciół czyni sobie
żałotę, płacząc nad zgonem wielkiego człowie-
ka. Przez wiele lat *Niemcy* zostawili ugiorem
miejsce, na którym poległ, a mieszkańcy po-
kazywali ie przechodniom jako miejsce świę-
te. Mieli w poszanowaniu stare drzewo, pod
którym na chwilę przed śmiercią spoczywał,
niepozwalali go dotykać żelazem, i dla tego
tylko zaginęło, iż wojownicy wszystkich naro-
dów rozbierali ie na cząstki dla zachowania je-
go pamięci. Szczątki *Turenniusza* w grobie Kró-
low aż do naszych dni dochowane zostały. Re-
publikanie wydobyli ie. Wyznaczają im dziś
miejsce w świątyni *Marsa*, gdzie codziennie
opowiadanie jego zwycięstw powtarzane bę-
dzie przez starych wojowników, których w sobie
te mury mieszczą. Na co się zdadzą znaki zwy-
cięzkie bez życia? Tu chwała jest zawsze ży-
jącą. Marmur i spiż ustępują czasowi, a to
schronienie wojowników *Francuzkich*, których
tu zatrzymuje starość i blizny, utrzymywać
się będzie od wieku do wieku, a nasi najpo-
źniejsi potomkowie schodząc się tu będą dla
rozmawiania o tych, którzy bieg życia swe-
go na polu chwały zakończą. Naten *Turen-*
niusza grobowiec, starzec codziennie przyi-
dzie wylewać łzy podziwiania, a młodzieniec
doświadczać swojego do rycerskich dzieł po-
wołania. Jeżeli za dotknięciem tego monu-
mentu, jeżeli za wezwaniem *Turenniusza* po-
piółow, ferce się jego nie wzniesie i nieoczy-
ści, jeżeli się nie zapali do wszystkich cnot

bohaterkich, natenczas powinien sobie po-
wiedzieć, iż się nieurodził dla sławy. Za na-
szych dni *Turennius* byłby najpierwszy do
puszczenia się w zawód, w którym się ubiega-
ły nasze Republikantkie fzyki. Prace i ży-
cie swoje poświęcił dla obrony swojego kraju.
Miłość oyczyzny była jego sprzężną, tak iak
kierowała za naszych czasow sławnemi *Dan-*
pierre, *Dugommier*, *Marceau*, *Joubert*, *De-*
saix, *Latour d'Auvergne*; sława jego nie po-
winna być oddzielną od sławy tych Republi-
kantkich Rycerzow, a w imieniu Rzpltey re-
ka moja ma złożyć te laury na jego grobie.
Oby cienie wielkiego *Turenniusza* mogły być
czułem na to dzieło wdzięczności Narodu,
nakazane przez Rząd umiejący nadawać fza-
cunek cnotom! Obywatele, nieostabiaymy
wrażenia ferc naszych na widok tej pogrzebo-
wey okazałości. Słowa niepotrafią wyrazić
tego, co tu pod wasze zmyśły podpada. Coż
mogłbym powiedzieć o *Turenniuszu*? oto on
sam! o jego tryumfach? oto jest oręż, który
jego zwycięzkie uzbraiał ramie? o jego zgo-
nie? oto nieszczęsna kula, która go *Franc-*
cyi, która go całej ludzkości wydarła. „

z *Kadix* d. 9. Września.

Choroby zaraźliwe jeszcze u nas nie ustaia.
Umarło tu już do tychczas przeszło 4 tyfią-
ce osob. Codzień po 200 osob pada ofiarą,
niedawno w jednym dniu 257 ludzi pogrzebano.
W *Port Real* także i innych miejscach zara-
za równie panuje.

z *Bruxelli* d. 2. Października.

W początku roku 1794 ludność miasta tego
składała się blisko ze 100 tyfięcy dusz, i ni-
gdy jeszcze tak wielką nie była. Zostatniey
rachuby pokazuje się, iż terazniejsza lud-
ność miasta wynosi tylko 65 tyfięcy osob.
Rozmaici bogaci właściciele stoia jeszcze na
liście emigrantow, majątki ich częścią na
sprzedanie poszły, częścią pod sekwestrem
zostaia.

Z *Dijon* donoszą, iż do tego miasta ze wszystkich stron Rzeczypospolitey *Francuzkiej* ściągają wielką liczbę wojska dla utworzenia tamże trzeciej armii odwodowej. Stanęło już 8 batalionów infanterji, 2. szwadrony kawalerji, 2 szwadrony dragonji, i 1 oddział artylleryi. Armia także odwodowa, która pod *Amiens* stoi obozem, i jest dowodzona przez Generała *Murat*, wzmocnioną została przez rozmaite oddziały wojska.

Część wojska między *Brugge*, *Slykens*, *Blankenberg*, i *Ostendą* stojąca, ma pomaszerować na prawy brzeg *Renu* i przyłączyć się do armii Generała *Augereau*.

Dnia onegdajszego między 9 i 10 godziną wieczorem adjutant Generała *Beurnonville*, Pošta Rzeczypospolitey *Francuzkiej* przy dworze *Berlińskim*, przejeżdżał przez to miasto jako kuryer z *Berlina* do *Paryża*, z depezbami.

z *Calais* d. 1. Października.

Korrespondencya między *Londynem* i *Paryżem* większa jest teraz iak kiedy być mogła. Wczoraj przypłynął tu znowu statek armistycyjny *Angielski* z depezbami Dworu *Londyńskiego* do Rządu *Francuzkiego*. Depesze natchmiał do *Paryża* odesłane zostały.

z *Fliksyngi* d. 1. Października.

Ponieważ okręty wojenne *Angielskie* dla buźliwej pory od brzegów naszych oddalić się musiały, przeto część wojsk tutejszych na dawne swoje kwatery powraca. Tym czasem przykładają tu starania do spiesznego pomnożenia naszych sił morskich. W porcie tutejszym będzie uzbrojona jedna dywizya, która z niedawno przybyłych tu z *Dunkierki* fregat *Francuzkich*, z nowego okrętu liniowego *Batawskiego* *Pluto* od 64. armat i z rozmaitych innych fregat *Batawskich* i kuttrow składać się

będzie. W *Rotterdamie* pracują także nieprzełannnie nad budową nowych okrętów.

z *Rotterdamu* d. 4 Października.

Przed kilku dniami dało się widzieć na tutejszym targu wielkie poruszenie. Lud nieukontentowany z drogości masy, zabierał go gwałtem bez żadney zapłaty. Muncypalność musiała się wmieszać do tego, i cenę masy zniżyć. Kawalerya i piechota stanęła pod bronią, i spokojność została znowu przywrconą.

z *Hagi* d. 4. Października

Z *Paryża* odbieramy wiadomość, iż radcy stanu *Jozef Bonaparte* i *Miot* do *Lunevillu* na kongress posłani są.

Ponieważ zawieszenie broni między *Francyą* i *Austryą* przedłużone zostało, przeto 27 pułbrygada i 16 regiment dragonji *Francuzkiej*, które przed 14 dniami nad *Ren* wymaszerowały, znowu nazad tu są spodziewane.

Podług nowego urządzenia armii *Francuzkiej*, 3 bataliony 17tey pułbrygady stojące tu załogą, są zredukowane na jeden batalion, przez co wielu officerów służby pozbawionemi zostana, i nazad do domów swoich wroćć będą przymuszeni.

Minister *Francuzki* *Semonville* oznaymił rządowi naszemu, iż pierwszy Konsul nakazał rozbrojenie batów rybackich, które na obronę *Skaldu* pod *Fliksyngą* na sposób batów kanońskich urządzone były, a to aby w *Anglikach* względem rybołówstwa żadney obawy nie sprawić.

z *Moguncyi* d. 30 Września.

Załużają tu powszechnie, iż Obywatel *Schée* odwołany u nas został, gdyż w czasie odbywanej tu przez siebie prefektury zyskał miłość i szacunek. Ztąd żaden deputowany na uroczystości 1. Vendemiaire w *Paryżu* nie znajdowali się, ale 3 ich było z *Koblencz*.

Nowy Prefekt *Jolivet* jest tu spodziewanym. Był on deputowanym w zgromadzeniu prawodawczym, i pisał od roku 1795, dziennik pod tytułem: *Stroż Konstytucyi*.

Na założenie wielkiego domu inwalidów dla 2 tyficy ludzi, potrzebne urządzenia już są poczynione.

z Augsburga d. 28. Września.

Przechód wojsk *Francuzkich* z *Bawaryi* do *Szwabii* przez miasto nasze zupełnie już ustał. Główna kwatera Generała *Moreau* jeszcze jest zawsze w *Monachium*, i nie prędzej ztamtąd wyruszy, aż do poki nowe rozłożenie armii *Francuzkiej* zupełnie uchwalone nie zostanie.

Korpus Generała *St Suzanne* będzie rozłożone w następującym sposobie. Dywizya Generała *Souham*, która *Ingolstadt* oblegała, przejdzie na lewy brzeg *Menu* między *Ochsenfurth* i *Bamberg*, i nad *Reidnitz*, dywizya Generała *Collaud* poydzie do *Heilbronn* i *Merгентheim*, a dywizya *G. Delaborde* do *Filipsburga*.

z Ratyzbony d. 8. Października.

Generał *Grenier* przybył tu na dniu wczorajszym, i stanął w dawney kwaterze swojej w domu Pana *Dittmerth*. Załoga *Francuzka* składać się będzie z 800 ludzi, oficerów stać będzie 80, a koni 500. To wszystko kosztem miasta i duchowieństwa ma być utrzymywany.

Od brzegów Menu d. 2. Października.

Główna kwatera Generała *Augereu* dziś z *Aszaffenburga* do *Offenbach* przechodzi, poczym baron *Albini* znowu wiedzie do *Aszaffenburga*.

Generał *St Suzanne* członkom rady tajej *Wirtemberskiej* straż przystawił, a to w celu aby 1 million liwrow z dochodów Xiążęcych zapłacili, co oni uczynić wzbranieli się z powodu, iż Xiąże oświadczył, że żadnych kontrybucyj płacić nie powinien.

Ulm ma otrzymać 1500 *Francuzów* na załogę. Generał *Garrau* mianowany jest komendantem tego miasta. Już uchwalono jest iż fortyfikacye tej twierdzy zupełnie zburzone będą, czyli z innemi dwiema *Francuzi* toż samo zrobią czas pokaże. Ponieważ w konwencyi na dniu 20 zawartej, żadnego w tej mierze warunku nie było umieszczonego, przeto *Francuzi* nie są obowiązani do zachowania fortyfikacyow.

Generał *Augereau* z ach beczek wina starego darowanych sobie przez Xiążęcia Biskupa *Fuldy*, posłał jedną pierwszemu Konsulowi.

Generał ten zezwolił na to, aby z kontrybucyi 600,000. liwrow przez Elektora *Mogunckiego* opłacać się mającey, odtrącone zostały koszta na stoł obu głównych kwater. Koszta te są znaczne, gdyż Generał *Augereau* co dzień ma u siebie na obiedzie 40. do 50. osob, a oprócz tego Kommissarz *Marchant* ma stoł swoy oddzielny.

Słychać iż Generał *Moreau* ma do *Paryża* poiechać.

Jest rzeczą pewną, iż na przyszłym kongresie wcale nowe negocyacye prowadzone będą.

Do *Hamburga* przybyła trupa aktorow *francuzkich*. Puścili się oni z *Bordeaux* dla popłynienia do *St Domingo*, lecz zostawszy od *Anglikow* schwytanemi i do *Anglij* zaprowadzonemi, ztamtąd do *Hamburga* przybyli.

Od granic Austriackich d. 8. Październ:

Dnia 5. t. m. wieczorem Hrabia *de Kobenzl* odebrał list Cesarski, w którym mianowany został Vice-Kancelerzem dworu i Stanu oraz ministrem intereffów zagranicznych. Nazajutrz przed południem Xiąże *de Stahremberg* iako wielki mistrz dworu uwiadomił o tej promocyi szefów rozmaitych kancelaryow i departamentow. Hrabieju zaś *de Thugut* zostawiony jest urząd Vice-Kancelerza w departamencie *Włoskim*.

Co do Hrabiego *Lehrbach*, Cesarz Jmć zafczycił go urzędem ministra stanu, oddając czasowi uwiadomienie o dalszym przeznaczeniu jego. Z tego powodu publiczność domyśla się, iż Hr: *de Lehrbach* będzie miał polecane negocyacye do pokoju między Krolewem *Węgierskim i Czeskim* z iedney strony, a Rzpłtą *Francuzką* z drugiej, tymczasem gdy negocyacye między *Rzeszą i Francją* powierzone będą Hrabiemu *de Metternich*, który był na kongresie *Rastadzkim* użyty.

Hrabia *de Cobenzl* w nowey swoiey dostojności Vice-Kancelerza Dworu i Stanu, oraz Ministra konferencyow i interessow zagranicznych, wykonał dziś przed Cesarzem swoją zwyczajną przysięgę.

Lord *Minto*, Poseł Angielski w *Wiedniu*, 9 kuryerow nadzwyczajnych w kilku dniach wysłał do *Łondynu, Włoch*, i Lorda *Keith*: co dało powód do pogłoski, iż zawieszenie brońi na morzu, jest już ułożone.

Generał *Moreau* każe ciągle rozmierzać *Szwabią, Bawaryą, Frankonią, i Szwaycaryą*. Wszystkie karty, rysunki, plany, znajdujące się w stolicach różnych Xiążąt *Rzeczy*, muszą być w tym celu Kommissarzom *Francuzkim* wydane.

Mowią iż Cesarz pojedzie do *Włoch*, wprzód zaś uda się do *Węgier* dla okazania Narodowi *Węgierskiemu* swojego ukontentowania z tak szybkiego armij insurrekcyiney wystawienia.

Królowa *Neapolitańska* darowała Arcy-Xiążęciu *Janowi* kosztowny serwis srebrny.

Pogłoska iakoby *Francuzi* za trzy fortece *Ulm, Ingolstadt i Filipsburg* ustąpili niektórym stanowił i okolic na granicy *Tyrolskiej*, nie potwierdziła się.

Na wiadomość rozpocząć się mianey wojny, panujący Xiąże *Wirtemberski* chciał także do armij w *Niemczech* wyiechać, lecz teraz myśli pozostać w *Wiedniu* aż do zupełnego po-

koiu ukończenia. Syn Xiążęcia *Wirtemberskiego* ma zaślubić Krolewnę *Neapolitańską*.

Xiąże *de Berry* jest przez nadzwyczajnego kuryera do *Wiednia* przywołanym. Ztamtąd ma się udać do *Mitawy*.

Falszywą było pogłoską, iakoby także Generał *Dietrichstein* ze służby uwolnionym został.

Od granic *Włoskich* d. 18. *Września*.

Stan Krolestwa *Neapolitańskiego* jest godnym podziwienia. Terroryzm ludu i terroryzm Krolewski od całego roku ubiegają się w przyprawieniu o zgubę tego Krolestwa, i rozprzężenia wszystkich części jego. Kommissya rządowa zdaie się chcieć wydrzeć *Lazaronom* pierwszeństwo właściwego im okrucieństwa i dzikości. Kiedy dowiadujemy się, iż nie tylko czyny i mowy, ale nawet słowa pojedyncze, nietylko książki, ale wszystkie nauki są zakazane, kiedy w liczbie zakazanych książek umieszczone są historyczne dzieła *Liwiusza*, a w liczbie zakazanych w szkołach publicznych nauk, znajduje się *Matematyka, Fizyka, Logika, Metafizyka, nauka prawa natury i narodow*, na owczas w tym wszystkim widzimy tylko nędzne usiłowanie wrocenia ludzi do dawney ciemnoty, a oprócz tego w takowym podeyrzliwym postępowaniu sama myśl staie się występkiem, a nacyzyszey niewinności nic załonić nie może. Jest to iednym słowem wizerunek barbarzyństwa wieku 17go, i terroryzmu pod *Tyberjuszem i Robespierrem*. Któryż rząd oycowki może takowe chwalić postępowanie.

Dywizya *Angielska*, która *Malte* blokuje, schwytała fregatę *Dyanna* z tamtąd do *Francyi* chcącą popłynąć.

Kwaterna główna Cesarzka przeniesiona jest do *Valezso* nad rzeką *Mincio*. Generał *Mellas* przed złożeniem kommandy swoiey, miał mowę do woyska, zachęcając je do mężstwa.

D O D A T E K

DO

GAZETY KORRESPONDENTA

Z WARSZAWY DNIA 17. PAZDZIERNIKA ROKU 1800. w PIĄTEK.

z Paryża d. 1. Października.

Generał Clarke o którego wyjeździe niektóre Dzienniki już doniosły, tey dopiero nocy wyjeżdża.

Pięciu Radzców Stanu, którym polecony był odmienny sposób wymazywania z Listy Emigrantów, podali swoy rapport Konsulom.

Donoszą z Barcelony pod dniem 18. Września: „Jedna fregata Angielska wysłana z 86 jeńcami Hiszpańskimi, 7. Francuzkimi, i 6 Liguryjskimi, przybyła tu dnia 10. po sześciu dniach podróży z Mahon. Jeńcy zeznali, iż dnia 27. Sierpnia przyłynął do Mahon jeden brygantyn Angielski, i natychmiast dany był rozkaz wprowadzenia wojsk lądowych na okręty, i że dnia 30. i 31. eskadra Admirala Keith mająca około 20. przewozowych fiatkow z 16. tyśiącami wojska, puściła się pod żagle i obrocila się ku zachodowi. W okręcie Admiralskim Piorunujący od 84. armat znajdował się Konsul mający płynąć do Algieru, i 30. officerów francuzkich w niewoli wojenney.

W grobie Turenniusza złożono dwa medale, jeden wybity na rozkaz iego familij wkrótce po iego śmierci; ściepel iego dochowany był przez Ob. Decotte dyrektora mennicy medalow; ziedney strony wyobraża podpierście Turenniusza, wyrzute przez Bernarda z napisem Henryk de Latour d'Auvergne Xiążę de Turenne. Druga strona wyobraża dąb, którego gałęzie obciążone są wieńcami laurowemi i koronami murowemi, strząskany od piorunu, z napisem w około: Non mille lauri tuentur. Drugi medal ofiarowany przez Obywatelow mi-

nistrówi związkow wewnętrznych, wyrzynięty i wybity w siedmiu dniach przez Ob. Auguste, wystawia z iedney strony twarz Turenniusza z napisem: Cześć przez Rząd Turenniusowi oddana, na brzegach: Chwała iego do ludu Francuzkiego należy. Z drugiey strony napis: Przeniesienie zwłokow Turenniusza do świątyni Marsa z rozkazu pierwszego Konsula Bonaparte 5 dnia dodatkowego r. 8. pierwszego roku Konsulatu.— Lucyan Bonaparte minister związkow wewnętrznych.

Mowią iż Jozef Bonaparte Radzca Stanu, sam tylko interesła Rzpltey na kongressie będzie miał sobie poleczone.

Prefekt Policyi i Prezydenci rozmaitych okręgów Paryzkich, odnowili artykuły Prawa względem konfrypcyi, nakazujące młodym ludziom którzy zakończyli rok 20. wieku swego, ażeby się zapisywali w swoich Muncypalnościach.

Dnia 10. Vendemiaire w południe odprawiać się będzie w świątyni zwycięztwa uroczystość Teizmu.

List z Bordeaux pod d. 26 wyraża: „Dnia onegdajszego przechodziło przez nasze miasto czterech nadzwyczajnych kuryerów. Dway powracali z Madrytu do Paryża z depeszami od gabinetu Hiszpańskiego do swego ambassadora przy naszej Rzpltey. Dway inni iechali z Paryża wysłani od Rządu do Ob. Alquier Ambassadora Francuzkiego przy dworze Hiszpańskim i do Generała Alexandra Berthier. Posła nadzwyczajnego przy tymże dworze.

z Stutgardu d. 1. Października.

Dnia wczorayszego przechodziło tu około 50 wozów z amunicyami i artylleryą dążąc ku Ulmowi.

Następujące osoby przybyć tu mają od armii *Rehskiej*. G. K. *Moreau*; G. D. *Desfoles* szef głównego sztabu; Najwyższy kommissarz *Mathieu Favier*; kommissarz *Chiron*; kommissarz wojenny głównego sztabu; Najwyższy kontrolor *Malchowski*; Generał artylleryi *Eblé*; Najpierwszy chirurg major *Perci*, przełożony nad szpitalami *Simonet*, i generalny podskarbi *Labouillier*. — Generał *Richempanse* mający wkrótce z *Strazburga* powrócić, założy swoją główną kwaterę w *Eßlingen*.

z Augsburga d. 2. Października.

Dnia wczorayszego o godzinie 6. wieczorem przejeżdżał tędy kuryer francuzki z *Paryża* do *Wiednia* pospieszający. Wioził on z sobą ratyfikacyą pierwszego Konsula konwencyi dnia 20. Września przez Cesarza Jmci podpisaney.

Podług listów z *Ulm* pod dnem 1. t. m. *Austryacy* zaczęli już przewozić *Dunajem* swoją artylleryą. Pierwsza kolumna garnizonu wyjdzie dnia 2. druga d. 4. trzecia d. 6. *F. M. Petrasch* wyjdzie z ostatnią.

Dnia 5. Października.

Generał *Moreau* odwiedzał dziś zrana tu teysze szpitale, i rozmawiał czule z chorem i rannemi. — Słychać, iż jutro *Moreau* w towarzystwie Generała *Macdonald*, który tu z *Szwajcaryi* przyjechał, pojedzie do *Ratyzbony*, ztamtąd uda się na obejrzenie 3ch fortec *Ulm*, *Ingolstadu* i *Filipsburga*, poczym puści się w drogę do *Paryża*.

z Frankfortu d. 5. Października.

Generał kommanderujący *Augereau* przed trzema dniami wyjechał do *Offenbach*, gdzie zostawać będzie z swoją główną kwaterą.

Jedna z *Gazet Niemieckich* wyraża, iż z powodu uskutecznionej w gabinecie *Wiedeńskim* odmiany, Hrabia *de Thugut* uda się do

Wenecyi, w której rząd został mu zachowany.

z Florencyi d. 18 Września.

Jedna dywizya wojsk *Toskańskich* i *Austryackich* zajmuje miasto i terytorium *Lukańskie* od czasu wyjścia ztamtąd *Francuzów*. Sztab główny *Austryacki* obiał tę kommandę, i wprowadził rząd tymczasowy. Toż samo stało się w *Vernio*.

z Tryestu d. 22 Września.

Zawczoray przybyło tu morzem 40 do 50 więźniów różnego stanu, pomiędzy niemi znajdują się księża, patronowie, lekarze, aptekarze, officerowie, szlachta *Wenecka* i żydzi. Wczoray przyprowadzeni zostali pod mocną eskortą do *Węgier*. Na 20 wozach za niemi idących znajdują się ich sprzęty. Żaden nie jest w więzach, lecz żołnierze mają rozkaz strzelić do każdego, który z kolei chciałby wynisć. Wszyscy osiedli tu *Piemontczykowie* i *Medyolancykowie* muszą się ztąd oddalić, żaden jednak nie otrzymuje paszportu do *Wiednia*.

z Medyolanu d. 25. Września.

W momencie gdy kroki wojenne rozpocząć się miały, przybył tu dnia wczorayszego kuryer z pomyślną wiadomością o przedłużonym rozejmie. Ten kuryer udał się natychmiast do *Bresciana*, gdzie się znajduje Generał kommanderujący *Brune*.

Pierwszy batalion ochotników pieszych przybył tu dnia onegdajszego z *Francyi*; mundur jego jest iasnoblękitny z wyłogami żołnemi. Następnie przybyło kilka batalionów Legii cudzoziemskiej.

Uroczystość 1. *Vendemiaire* była tu obchodzona z wielką okazałością. Urzędnicy *Rzeczypospolitej Cisalpińskiej* i armii *Francuzkiej*, udali się do nadzwyczajnego ministra dla oświadczenia mu swojej przychylności dla *Rzeczypospolitej Francuzkiej*; poszli potem wraz z nim na plac, gdzie się zgromadziła Gwardya Narodowa, tam mini-

ster ten i G. Vignolle stosowne do tej okoliczności mieli mowy. Po południu odprawili się wyścigi piesze i konne przy odgłosie muzyki i w obecności niezmiernych tłumów ludu. Minister Petiet dał wieczorem wielki bal. Generał dywizyi Marmont szef artylleryi armii Włoskiej, przybywszy dnia 22 z Francji, był przytomnym tej uroczystości.

Na mocy wyroku Generała kommanderującego Brune i stosownie do zamiarów pierwszego Konsula, obowiązki kommissyi rządowej polecone zostały Obywatelom Sommariva, Visconti i Ruga; ta nowa władza mieć będzie tytuł wydziału rządowego. Inne członki w liczbie 5 zostaną przy tytule i płacy swojej aż do ostatecznej organizacji Rzeczypospolitej Cisalpińskiej, wzywani jednak będą do obrad w przypadkach nadzwyczajnych, i ile razy minister Francuzki uzna tego potrzebę.

OBWIESZCZENIE.

Taxy cła od płocien, z Prus Południowych i Zachodnich, na pogranicznych komorach celnych bez opłaty wchodzących, w Prusiech południowych opłacać się powinny; już znaiome Publiczności z uniwersału pod dniem 28tym Kwietnia r. b.; a z eksystenciami pod ow czas w Prusiech wchodnich taxami porównane, poniżej przez to nieślasko zmianę; iż cło od płocien w Prusiech wchodnich i zachodnich, ze wślow do miały przywołanych, podwyższone zostało. Taxy te stanowią się przezo w sposób następujący: — Będzie się opłacało od płocien kraioowych z Prus wchodnich i zachodnich, bez opłaty, do Prus południowych wchodzących. a) Od i sztuki płotki płotna lnia-nego 6 1/4 łok: szeroki: od 40 łok: długo: na cło 2 d. gr. 3 3/5 d. na akcy: 8 4/5 d. In sum: 5 d. gr. 2 2/5 d. na monetę Branden-burską: Od 1 sztuki płot: lnia: 6 1/4 łok: szer: od 60 łok: długo: na cło 3 d. gr. 8 2/5 d. na akcy: 1 d. gr. 1/5 d. In sum: 4 d. gr. 9 d. b) Od 1 sztuki płot: lnia: 5 1/4 łok: szer: od 40 łok: długo: na cło 1 d. gr. 7 3/5 d. na akcy: 6 d. In sum: 2 d. gr. 1 3/5. Od 1 szt: płotna: lnia: 5 1/4 łok: szer: od 60 łok: długo: na cło 2 d. gr. 5 3/5 d. na akcy: 8 4/5 d. In sum: 3 d. gr. 2 2/5 d. c) Od 1 sztuki płot: lnia: 4 1/4 łok: szer: od 40 łok: długo: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 3/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/5 d. Od 1 sztuki płotna: lnia: 4 1/4 łok: szer: od 60 łok: długo: na cło 1 d. gr. 10 1/5 d. na akcy: 6 3/5 d. In sum: 2 d. gr. 4 4/5 d. d) Od 1 sztuki płot: lnia: 3 1/4 łok: szer: od 40 łok: długo: na cło 9 5/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. Od 1 sztuki płotna lnia: 3 1/4 łok: szer: 60 łok: długo: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. e) Od 1 sztuki płotna konopnego 6 1/4 łok: szer: od 40 łok: długo: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/5 d. Od 1 sztuki płot: konopnego 6 1/4 łok: szer: 60 łok: długo: na cło 1 d. gr. 10 1/5 d. na akcy: 6 3/5 d. In sum: 2 d. gr. 4 4/5 d. f) Od 1 sztuki płot: konop: 5 1/4 łok: szer: 40 łok: długo: na cło 9 4/5 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 4/5 d. Od 1 sztuki płot: konop: 5 1/4 łok: szer: 60 łok: długo: na cło 1 d. gr. 2 4/5 d. na akcy: 4 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 1/5 d. g) Od 1 sztuki płot: konop: 4 1/4 łok: szer: 40 łok: długo: na cło 7 2/5 d. na akcy: 2 1/5 d. In sum: 9 3/5 d. Od 1 sztuki płot: konop: 4 1/4 łok: szer: 60 łok: długo: na cło 11 d. na akcy: 5 2/5 d. In sum: 1 d. gr. 2 2/5 d. h) Od 1 sztuki płot: konop: 3 1/4 łok: szer: 40 łok: długo: na cło 5 d. na akcy: 1 2/5 d. Od 1 sztuki płot: konop: 3 1/4 łok: szer: 60 łok: długo: na cło 7 2/5 d. na akcy: 1 1/5 d. In sum: 9 3/5 d. i) Od 1 sztuki płotna szerokiego na wory 40 łok: długo: na cło 1 d. gr. 3 d. na akcy: 4 1/5 d. In sum: 1 d. gr. 7 1/2 d. Od 1 sztuki płotna

na wory większego na cło 10 d. na akcy: 3 d. In sum: 1 d. gr. 1 d. — Dla uniknienia ulomkow czyli frakcyi w rachunkach, tam, gdzie w opłacie takowej znajdzie się pól fennika i wyżey, ma być wybierany cały fennik; zaś mniejsze ulamki, niedochodzące pól fennika, całe opuszczone będą. — Płotna w Prusiech wchodnich i zachodnich wyrabiające się; a na dowod, że są fabryki kraiowey, opieczętowane, lub opatrzone stemplem; po opłaceniu akcyzy, mogą być wprowadzane i wyprowadzane, tak, iak dotąd, bez opłaty; za paszportami (Passierzetteln) które w tym celu wydawane będą. — Komory pograniczne celne, odebrawszy już stosownie w tej mierze instrukcyje, urządzenie niniejsze dla publicznej przestrogi i wiadomości ogłasza się uniwersałem niniejszym. — Dan w Warszawie d. 23 Lipca 1800 r.

Kamera J. K. Mei Prus Południowych Woienno-Ekonomiczna.

TABELLA

Generalna ceny zboż w znaczniejszych Miastach Departamentu Warszawskiego Kameralnego z miesiąca Września 1800. roku.

Inspekcyja Konsyliarza Poborowego.	Na miarę Berlińską.				
	Pszenicy.	Zyta.	Jęczmie-nia.	owsa.	Grochn.
	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.	Win-spel. R. gr.
<i>Inspekcyja Łęczycka.</i>					
1. Piątek - - -	67 12	46 8	25 12	19 16	55 -
2. Kłodawa - - -	68 16	44 12	24 -	18 20	47 -
3. Kutno - - -	61 18	43 -	22 16	17 12	48 -
4. Łęczyca - - -	59 12	39 16	20 12	16 18	45 -
<i>Inspekcyja Łowicka.</i>					
1. Inowłódz - - -	64 -	42 -	20 -	12 -	- -
2. Rawa - - -	78 -	45 -	26 -	14 -	- -
3. Łowicz - - -	72 -	48 -	22 -	12 -	18 -
4. Skierniewice - -	- -	- -	- -	- -	- -
<i>Insp. Warszawska.</i>					
1. Białą - - -	49 -	36 -	25 -	14 -	26 -
2. Błonie - - -	56 -	44 -	26 -	18 -	56 -
3. Czerłk - - -	66 -	40 -	25 -	15 -	- -
4. Góra - - -	66 -	40 -	25 -	15 -	- -
5. Goszczyn - - -	80 -	50 -	24 -	14 -	60 -
6. Grodzik - - -	47 -	35 -	20 -	15 -	29 -
7. Groiec - - -	72 -	48 -	26 -	14 12	48 -
8. How - - -	67 -	37 -	22 -	16 -	36 -
9. Mogielnica - - -	72 -	48 -	24 -	14 -	30 -
10. Mszczonow - - -	56 -	39 -	24 -	15 -	43 -
11. Nadarzyn - - -	80 -	48 -	30 -	18 -	49 -
12. Nowemiasło - - -	77 -	42 -	20 -	12 -	40 -
13. Nowydwor - - -	76 -	35 -	27 -	21 -	58 -
14. Piaseczno - - -	95 -	52 -	35 8	19 1	58 8
15. Przybyszew - - -	72 -	44 -	24 -	16 -	38 -
16. Sochaczew - - -	68 -	40 -	20 -	16 -	28 -
17. Tarczyn - - -	76 -	50 -	26 -	16 -	52 -
18. Warka - - -	68 16	48 -	24 -	12 -	40 -
Miasto Warszawa z Przedmieściami, Praga i Skaryszewem	73 3	42 19	25 8	14 15	43 8

AVERTISSEMENT.

Auf den Antrag der Erben des verstorbenen Apotheker Wenke soll das demselben zugehörige an der Leisch und Adler Gassen Ecke Nro 804. belegene Grundstück bestehend aus einem massiven Wohnhause von 2. Etager mit völlig eingerichteter Apotheke, einem Hintergebäude von gleicher Höhe im Preussischen Bindwerk, einer hölzernen Stallung, und einem kleinen Garten, in Termino den 2ten October d. J. Vor- und Nachmittags coram Commissario Subscripto, per modum Licitationis, dergestalt öffentlich verkauft werden, dass mit dem Meistbietenden, falls sein Gebot nur einigetmassen annehmlich ist, der Kauf-Contract sofort abgeschlossen und verlautbart werden soll. Kauflustige werden daher eingeladen, sich zurgesetzten zeit im Wenkeschen Erbenhause einzufinden. Da auch, falls die Licitacion fruchtlos ablaufen sollte, als denn das Grundstück mit Einschluss der Apotheke, auf dem nehmi-

lichen Wege, und in demselben Termin verpachtet werden soll, so wird solches gleichfalls hierdurch öffentlich bekannt gemacht. — Warschau den 25ten September 1800.

Na żądanie Sukcesorów zmarłego Aptekarza Wenke, ma być Possellja, temuż należąca, narożnie przy ulicach Leżno i Orla pod Nro 804 sytuowana, z domu muirowanego o dwóch pietrach, z weale uregulowaną Apteką, z budowlą od tyłu położoney o tyłu pietrach w Pruski mur stawionę, drewnianę stajni i małego ogrodu składająca się, na terminie dnia 21 Października roku bieżącego z rana i po południu przed podpisany Kommissarzem per modum licitationis w tym Spółocie publicznie przedana, iż z więcej dającym, gdyby jego podanie przyjętym zostało, kontrakt kupna zaraz zawartym i ogłoszonym być ma. Zapraszają się zatem kupić ochotę mający, aby się w wyznaczonym czasie w domu Wenkowskich Sukcesorów znajdowali. — Gdy także, w przypadku gdyby licytacya swego skutku niewzięła, wawyz wyrażona Possellja wraz z Apteką także przez licytacyą na tymże samym terminie w aredę wypulczoną być ma, zaczym się także i to publiczności niniejszym Avertissementem donosi. — W Warzawie dnia 25 Września 1800 roku.

Bolte Stadt-Justiz - Rath.

Mittwoch den 22ten October d. J. Nachmittags um 2 Uhr, sollen auf den Königl. Packhofe hieselbst nachstehend benannte in Contraventions Sachen wieder den Juden Janckel Meyer durch den Richterlichen Spruch confiscirte Waaren öffentlich und an den Meistbietenden gegen gleich baare Bezahlung in Courant verkauft werden. Dem resp. Publico wird dieses hiemit, und zwar mit dem Bemerkten bekannt gemacht: daß die erlaubten Waaren nur zur innern Landes-Consumtion die verbotenen aber sub Conditione expressa der Exportation ins Ausland erstanden werden können; und daß außer den Mehrboth noch die betreffenden Zoll-Gefälle zu bezahlen sind. Kauflustige belieben sich Zahlreich einzufinden.

Von diesen Waaren sind erlaubt		verboten.	
4 Stück Mouslinet —	145 Ellen	16 Stück Zitz auf Cases	608 El:
2 Stück Dimittis —	79 ditto	1/2 Stück desgleichen	38 —
2 Stück breiten Samt-Band —	100 —	2 Stück fächelischen Zitz	70 —
2 Stück dito dito unter 1 Zoll breit	100 —	4 Stück rothen Cattun in Streifen —	64 —
5 Stück brochirten Mouslin —	90 —	1 Stück 7/4 breijt fächelischen Beracan —	50 —
		2 Stück gestreift Handtücher-Zeug —	40 —
		2 Stück schwarzen Glantz-Taft —	74 3/8
		8 Stück seidne Halstücher	
		12 Paar seidne Strumpfe.	

Warschau den 4ten October 1800.

Königl. Süd-Preussischen Haupt-Land-Zoll-Amt.

Payan. Bienko. Berndes.

Denjenigen der die Thäter des den 3ten August a. c. in dem Walde zwischen Thorn und Sluzewo verübten Poff Raubes, und derer von dem Poff Wagen entwandten 3. Beutel Gelder mit

550 Rthlr F. C. W. vermuthlich 2. Groschen Stücke.

118 — — M. C.)

260 — — M. C.) vermuthlich 3 preussische Gri. Stücke

ingeleichen 1 Schachtel mit 12. silbernen Eszlöffel G. C. sign: auch 1 Pack Acten U. K. entdecken und anzeigen wird, soll eine Belohnung von 50. Rthlr gereicht werden. — Thorn den 11ten October 1800.

Königl. Preuss. Post-Amt.

Latocki.

DONIESIENIA.

Tłomacz i wydawca dzieła: *Sztuka przedłużenia życia ludzkiego*, które prospektem do gazet przyłączonym podał na prenumeratę, ma honor Przeswietną uprzedzić Publiczność, że to dzieło nie jest doktorkie, i żadnych recept aptekarskich nie przepisuje; iako wielu mniema, i dla tego im się interessującym być

nie zdaie. Ale są to zasady fizyczne i filozoficzne gruntuące się na ekonomii zwierzęcej, na chemii i mechanizmie, słowem na naturze człowieka. Wypada więc z wniosków z nich wyciągniętych, że każdy, byleby sam chciał, był swoy do późnego przeciągnąć może wieku.

Sławny autor iego P. *Husland* sztuki lekarskiej nauczyciel, załada swe nowe systema na doświadczeniu wiekami stwierdzonym; dowodząc, że życie ludzkie jest operacyą chemiczną-zwierzęcą, a zatym przyspieszyć i przedłużyć je można. *Brown* Anglik, który znacznie już zwątlif zasady dawney medycyny, i głęboki *Kant* zaszczyt nowęj filozofii, grożący zupełnym obaleniem tey Gotyckiey budowli, prawie rowne o naturze i utrzymaniu życia ludzkiego głoszą prawidła. Nic prawdziwszego, że życie, właśnie iak płomień, trawi się i wyśila; więc, gdy kto iego wyniszczającą się się przyzwoicie zakrzepi, koniecznie był swoy przedłużyć musi. Naywiększa w tym sztuka, aby te naczynia chemiczne nieustannie działające w siofownym do sił one drażniących utrzymać stanie, i zwątlone wzmoćnić. A to jest to, czego te uczą przepisy.

Prenumerata na to dzieło do 15° Listopada przyjmować się będzie, gdyż dla niedostatku dobrego papieru drukowego ukończenie pierwszej części spóźnione zostało. Ale za to część druga prędzej nad czas zamierzony wydzie z pod prasy.

Prenumerować można w Warszawie: na kantorach Gazet, u PP. *Grölla*, *Pfafla*, *Tomsa i Melchina*, iako i u wydawcy Na prowincjach zaś na wszystkich Pocztaamtach za pozwoleniem generalney Poczty Dyrekcyi, upoważnionych prospektem do odbierania prenumeraty za ich rewersami, i przesyłania iey tu do generalnego Pocztaamt, gdzie exemplarze do odesłania złożone będą, wraz z dziełatym na zysk odbierających prenumeratę.

J. Baudouin. Nro 1556.

Niżej podpisany Bereyter Wiedeński z Galicyi przybył, którego przez lat ośm u JW. Hrabiego *Zaluskiego* Starosty Grodzkiego za Koniulzego zostawał, a teraz za pozwoleniem Zwierzchności Przeswietnęj Publiczności usługi swoie ofiaruje tak w uieżdżaniu koni, iako też onych kurowaniu na wszelkie defekta i pokładania na Angielski sposob. Mieszka na Marzałkowskiej ulicy w Dworku Bereytera Renalta pod Nrem 1592. w Warszawie dnia 17 Octobra 1800.

F. Merc.

Ma sobie za honor zgłosić się Przeswietnęj Publiczności *Jozef Fondakowski* mieszkaący na ulicy Piwney pod Nrem 101 w Possellji Pana Kowalskiego, że jest doskonałym wyborcie zrobienia watow z bawelny, do wszelkich potrzeb służących, i ju tegoż w różnych gatunkach każdego czasu za pomierną dostać można cenę.

W dobrach Willanowskich pod Warszawą sytuowanych, siedliska chłopkie z gruntami, ogrodami, łąkami i pastwiskami do wypuszczenia na czynsz ogulny na rok lub daley są determinowane; ktoby tych sobie życzył nacić, ma się udać do rządzącego dobrami w Willanowie.